

Forslag til model for reviderede fælleskommunale arkitekturprincipper

Formidlingen af de enkelte fælleskommunale arkitekturprincipper er opbygget således, at hvert princip indeholder:

1. **den originale tekst fra de fællesoffentlige principper og regler**

som, efter behov, er suppleret med:

2. **en kommunal udbygning, der præciserer anvendelsen og konsekvensen af reglen for kommunerne.**

Disse præciseringer er angivet med blå skrift i fortsættelse af den originale tekst.

For hver regel er der desuden tilføjet:

3.

en kommunal vinkel, som redegør for betydningen af reglen for den kommunale anvendelse, f.eks. i form af baggrund, vejledning og særlige opmærksomhedspunkter.

Jf. eksemplerne på side 2-3.

Planen er, at alle 22 fællesoffentlige arkitekturregler og de fire specifikke fælleskommunale arkitekturprincipper uddybes med kommunale konsekvenser og vinkler i ét samlende dokument, som udgør de fælleskommunale arkitekturprincipper og –regler 2017.

Eksempel 1 – baseret på Fællesoffentlig arkitekturregel 1.2

1.2: Optimér arkitektur efter projektets og de fælles mål

Projektets arkitekturleverancer optimeres ikke blot med henblik på projektets egne mål, men også under hensyn til de strategiske mål om sammenhæng og effektivitet med borgere og virksomheder i centrum. Projekter skal således bidrage til en udvikling af en stadig mere digitalt sammenhængende offentlig sektor, der deler data og har et stadigt mere sammenhængende it-landskab.

Det betyder at:

- Hvis der er modstrid mellem et projekts behov og den fælles arkitekturs krav, dokumenterer projektet dette med argumentation for, hvorfor man ikke følger tværgående hensyn og den fælles arkitektur.
- Hvis der er en finansieringsmæssig udfordring (en ”høste-så problematik”), eskaleres problemstillingen til behandling på højere niveau.
- **Fælles mål indarbejdes i projektet fra opstart og afspejles i business casen for projektet**

Kommunal vinkel

For at sikre, at det enkelte it-projekt forholder sig til fælles mål og arkitekturrammer, skal de fælleskommunale mål og arkitekturrammer indarbejdes ved scoping af projektet, herunder ved etablering af projektets businesscase.

Det er nødvendigt at afklare krav til projektet i relation til tværgående behov, inden projektet er fastlagt og ressourcer er tildelt for at sikre, at de fælles mål og arkitekturrammer tilgodeses i projektet.

Der kan være gode grunde til at vælge at afvige fælles arkitektur i konkrete tilfælde, men afvigelsen bør altid forklares. Herved sikres, at arkitekturen overordnet bevæger sig i den ønskede retning, og at afvigelser vælges fra af vigtige strategiske og operationelle hensyn.

Eksempel 2 - baseret på Fællesoffentlig arkitekturregel 6.2

6.2: Anvend fælles regler for dokumentation af data

For at fremme genbrug af data beskrives data og begreber efter fælles anvisninger. Det er nødvendigt for at sikre, at data forstås korrekt og passer sammen, når de anvendes på tværs af myndighedernes forskellige processer og it-systemer.

Det betyder at:

- Projekter anvender fx **KOMBITs anvisninger** for begrebs- og datamodellering til at beskrive den semantiske betydning og modellering af data. Anvisningerne understøtter, at der skabes sammenhæng fra begreberne i lovgivningen til data, der udstilles via et it-systems snitflader.
- Projekter beskriver deres data og begreber så fyldestgørende, at de kan forstås og genbruges i andre sammenhænge.
- **Projekter anvender data og begreber som er vedtaget for det pågældende forretningsdomæne.**

Kommunal vinkel

Der eksisterer ikke fælleskommunale regler for dokumentation af data, men KOMBITs anvisninger for informationsmodellering kan anvendes.

Data og begreber ejes ikke af it-systemerne, men af forretningsdomænerne. Derfor er det vigtigt, at vi i fællesskab arbejder hen mod, at vi får fælles, vedtagne domænestandarder, som afspejler forretningen og dennes semantiske forståelse af data.

Herefter anvender systemleverandørerne disse modeller og den semantiske forståelse i deres systemudvikling.

Eksisterer der ikke et domænesprog, skal udviklingsprojekterne bidrage til at få det etableret og vedtaget, inden for det scope, projektet har